

paa alle Baner, at der dannes sig Filialer langs ud ad Banerne, der konkurrere med Kjøbstæderne om Handelen? Det er Noget, der har vist sig allenege, det vil ogsaa vise sig paa Odense—Svendborg Banen og ikke mindre paa Nyborg—Bøden Banen, hvis den kommer i Stand. Det forekommer mig imidlertid, at naar der fra Regjeringens og Lovgivningsmagts Side er Spørgsmaal om at give Koncession eller ikke give Koncession paa et Jernbaneanlæg, saa maa man se noget bort fra, hvad de paagældende Gane kunne ønske og holde sig for Die, hvad der er tilstrækkeligt til at imødekomme deres berettigede Krav. Det forekommer mig da, at naar der anlægges en Bane fra Odense til Svendborg, og der allerede er en Bane fra Odense til Nyborg, saa er Svendborg Amt virkelig ikke stedmoderlig behandlet med Hensyn til Baner. Der er imidlertid andre Gane af Syn, som i den senere Tid have lidt ikke ubetydeligt, ikke alene ved Jernbaneanlæg, men fornemmelig ved Slesvigs Afstaaelse. Det er navnlig Tilfældet med Alsens. Tidligere var der en stadig og livlig Forbindelse mellem Alsens og Slesvig, men siden den uheldige Krig og den paafølgende Fred, hvorved Slesvig blev afstaaet, er denne Forbindelse ophørt, idet Posten er bleven lagt om ad Fredericia. Alsens har lidt meget betydeligt derved, og næst Ribe er der ingen By i Landet, der har lidt saa meget som Alsens ved de forandrede Forhold. Det viser sig da ogsaa, at medens næsten alle andre Byers Folketal tage Til, saa er Folketallet i Alsens ifølge den sidste Folketælling aftaget. Anlægger man nu en Bane fra Nyborg til Bøden, vil man derved i lang Tid have udeluftet Alsens fra enten at komme i Forbindelse med den nye Nørbane eller at faae gjenoprettet Forbindelsen med Slesvig. Solder man derimod dette Spørgsmaal adent for Fremtiden, anser jeg det for at ligge temmelig nær, at man kommer til at bygge de ca. 2 1/2 Mil Jernbane imellem Alsens og Aarup og gjenoprette den gamle Forbindelse mellem Alsens og Slesvig. Det forekommer mig, at der er Meget, der taler derfor, vi opnaa derved at tilfye vore egne Baner for Lab, og vi opnaa tillige at gjenophjælpe denne By, Alsens, der har lidt saa meget ved de forandrede Forhold, thi det forekommer mig dog, man maa indrømme, at en By, som ved indtrufne Omstændigheder er bleven sat tilbage, har et billigere Krav paa at blive fremhjulpen igen, end en By, der ikke har lidt saa meget, nemlig Jaaborg, som der her er Tale om; det forekommer mig, at der i dette Tilfælde vilde være mere Grund til at gjøre Noget for Alsens, end der vilde være til at gjøre Noget for Jaaborg. Jeg vil derfor ikke alene stemme imod Wandringsforslaget under Nr. 2, men vil ogsaa tillade mig at tilraade det høie Thing at gjøre det, og da baade den høitagede Indenrigsminister og Udvalgets Flertal er

imod Forslaget, tør man vel ogsaa haabe, at det ikke vil blive vedtaget.

Svermøes. Jeg skal kun tillade mig et Par ganske korte Bemærkninger. Grunden, hvorfor jeg har bedt om Dider, er egentlig kun en Udtaalelse, der findes her i Udvalgets Betænkning om den 3die Bane, nemlig den paa Falster; men da jeg har faaet Ordet, skal jeg dog med Hensyn til de 2 første Baner ligeledes tillade mig et Par Bemærkninger. Hvad da den første af dem angaar, nemlig Banen til Tvederisfund, da skal jeg meget tilraade at vedtage Udvalgets Flertals Wandringsforslag under Nr. 7, idet det nemlig staar klart for mig, at hvis det ikke vedtages, vil der borttages et meget betydningsfuldt Løffemiddel for det sjællandske Jernbaneselskab til at føre Banen til Lyngby eller Holte, hvorved jeg skal bemærke at det Terrain, hvorigjennem Banen her skal føres, og som er mig meget nøie bekendt, er et for slige Anlæg saa overordentlig vanskeligt Terrain, at det vil kræve meget betydelig Opoffrelse at føre Banen i den Retning, saaledes at jeg tror, at Jernbaneselskabet med Nette kunde finde meget stor Betænkning ved at gjøre det, naar det ikke opnaar de forlangte Fordele derved, som jeg i Dvrigt finder meget billige. Med Hensyn til den anden Bane, da har det glædet mig overordentlig meget i Forsvarets Interesse at se det Resultat, hvortil Udvalget er kommet. Jeg vilde føle mig meget beroliget og tiltalt af en lignende Udtaalelse fra den ærede Indenrigsminister som den, Udvalgets ærede Ordfører ønskede, nemlig, at Banen om muligt maatte blive ført til Maarum, idet jeg saa deri vil se et Præcedens for, at den sikkert i Fremtiden vil blive fortsat til Gilleleie, og navnlig ogsaa over Helsingø til Halsnæs. Det Spørgsmaal, som jeg egentlig ønskede at drøfte en lille Smule nære, er, som alt berørt, med Hensyn til den 3die af Banerne. Der er nemlig en Betænkning af militær Natur, som jeg allerede tillod mig at fremsføre ved 1ste Behandling. Den høitagede Indenrigsminister sagde mig dengang, at dette Spørgsmaal havde foreligget Krigsministeriet, og at dette Ministerium aldeles ikke havde Noget at indvende imod Banen. Denne Bemærkning ser man fremsført igjen her i Udvalgets Betænkning, og det er fuldkommen naturligt, at det ærede Udvalg har slaaet sig fuldstændig tiltaals med denne Udtaalelse. Jeg kan dog ikke ganske forsvare for min Samvittighed at slaa mig ligesaa rolig tiltaals dermed, idet det nemlig forekommer mig, at naar man maa indrømme, hvad der ganske rigtig her er bemærket, at dette Banestykke synes at være vel egnet til at fremfalde og muliggjøre en kort og bekvem Forbindelse med den østlige Del af Kontinentet, idet der fra Sydspidsen af Falster kun vil være nogle Times Dampskibssejlsads til Warnemünde, hvorfra en direkte Jernbaneforbindelse med Berlin paatæntes tilveiebragt, saa vil det